

HE 45/2010 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle Suomen ja Latvian välillä raakaöljyn ja öljytuotteiden vastavuoroisesta varmuusvarastoinnista tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Riikassa 30 päivänä lokakuuta 2009 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Latvian tasavallan hallituksen välisen sopimuksen raakaöljyn ja öljytuotteiden vastavuoroisesta varmuusvarastoinnista. Kahdenvälinen sopimus mahdollistaa öljyn varastointia koskevan direktiivin mukaisen 90 päivän varastointivelvoitteen täyttämisen sijoittamalla varastoja myös toiseen sopijamaahan.

Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua

siitä päivästä, jona sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	2
YLEISPERUSTELUT	3
1 NYKYTILA JA NYKYTILAN ARVIOINTI	3
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	3
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	3
4 ASIAN VALMISTELU	4
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	4
1 SOPIMUKSEN SISÄLTÖ JA SEN SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN	4
2 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT	5
3 VOIMAANTULO	5
4 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS	5
LAKIEHDOTUS	7
Suomen ja Latvian välillä raakaöljyn ja öljytuotteiden vastavuoroisesta varmuusvarastoinnista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	7
LIITE	8
SOPIMUSTEKSTI	8

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila ja nykytilan arviointi

Kansainvälinen yhteistyö on muodostumassa yhä keskeisemmäksi keinoksi kansallisen huoltovarmuuden turvaamisessa. Tutustuminen eri maiden varautumisjärjestelmiin ja muu kansainvälinen toiminta tukee verkottumista huoltovarmuuden eri tavoitealoilla, luomalla kaikkia osapuolia hyödyntäviä yhteyksiä. Energian huoltovarmuusjärjestelyt ovat tästä hyvänä esimerkkinä.

Suomi on jäsen Kansainvälinen energiajärjestö IEA:ssa. Järjestön tehtäviä ovat öljymarkkinoiden seuranta, jäsenvaltioiden yhteistoiminta öljyn saatavuushäiriötilanteissa sekä laaja muu energiapoliittinen yhteistyö. Sopimus Suomen liittymisestä IEA:han (IEP-sopimus) sisältää velvoitteen pitää 90 päivän nettotuontia vastaavaa öljytuotteiden varastoa. Suomen osalta velvoitteet katetaan tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnilla sekä valtion varmuusvarastoilla. Sopimukseen sisältyy kansainvälinen öljyn jakojärjestelmä, jolla saantihäiriössä tasataan kunkin sopijamaan samaa kiintiöosuus.

Huoltovarmuus osana taloudellista turvallisuutta on keskeisellä sijalla erityisesti Euroopan unionin energiapolitiikassa. Tästä on esimerkkinä jäsenvaltioiden velvollisuudesta ylläpitää raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastojen vähimmäistasosta annettu neuvoston direktiivi (2009/119/EY, entinen 2006/67/EY). Öljyn varastointivelvoitteen voi täyttää myös varastoimalla tuotteet toisessa jäsenmaassa. Tämä edellyttää kahdenvälisestä sopimuksesta asianomaisten jäsenmaiden välillä (Direktiivin johdantolauseen kohta 13). Koska Euroopan unionilla ei ole ollut toimivaa polttoaineiden kriisijärjestelmää, olemassa olevat IEA:n öljyn varastointi- ja kriisimekanismit on katsottu Suomessa toistaiseksi riittäviksi huoltovarmuuden toteuttamiseen.

Polttoaineiden varmuusvarastointi perustuu Suomessa tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annettuun lakiin (1070/1994) ja lakiin huoltovarmuuden turvaamisesta annettuun lakiin (1390/1992). Jälkimmäisen lain nojalla valtioneuvosto vahvistaa huoltovarmuuden yleiset tavoitteet. Nykyisin voimassa

olevat tavoitteet on vahvistettu vuonna 2008 (539/2008). Tähän perustuen tuontipolttoaineiden varastointitaso on asetettu viiden kuukauden normaaliajan kulutusta vastaavaksi. Tuontipolttoaineiden velvoitevarastoista enintään viidesosa voi sijaita Suomen ulkopuolella. Edellä mainittujen lakien perusteella muodostettuja varastoja ylläpidetään kansallisten tarpeiden lisäksi sekä IEP-sopimuksen että Euroopan unionin velvoitteiden täyttämiseksi. Huoltovarmuuskeskus ylläpitää ja hoitaa valtion varmuusvarastoja sekä hallinnoi tuontipolttoaineiden velvoitevarastointia.

Kansainvälisen kehityksen seurauksena useat Euroopan maat ovat tehneet keskinäisiä sopimuksia huoltovarmuutensa turvaamiseksi tietyillä aloilla. Suomi on kulkenut tässä kehityksessä eturivissä. Nyt solmittu kahdenvälinen sopimus Suomen ja Latvian välillä täydentää näiden huoltovarmuussopimusten verkostoa. Suomella on jo öljyn ja öljytuotteiden varmuusvarastointisopimus Ruotsin, Viron ja Tanskan kanssa. Hanke Suomen ja Iso-Britannian välisen varmuusvarastointisopimuksen aikaansaamiseksi on myös vireillä.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on hankkia eduskunnan hyväksyminen Suomen tasavallan hallituksen ja Latvian tasavallan hallituksen väliselle sopimukselle. Esitys sisältää myös ehdotuksen blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

3 Esityksen vaikutukset

Suomella ei ole sopimuksen suhteen merkittäviä huoltovarmuudellisia tarpeita. Verkostotalouden kehittyessä huoltovarmuusalan kahdenvälinen ja muu kansainvälinen yhteistyö täydentää kuitenkin omalta osaltaan Suomen kansallisen huoltovarmuuden turvaamista. Samalla Suomen huoltovarmuudesta vastaaville viranomaisille tarjoutuu mahdollis-

suus alan kokemusten vaihtoon ja muuhun yhteistyöhön.

Öljymarkkinoita ajatellen Itämeren alue on katsottava yhtenäiseksi markkina-alueeksi. Sopimuksen vastavuoroisuudella halutaan turvata alalla toimiville yrityksille tasapuoliset ja kilpailuneutraalit olosuhteet. Kiinnostusta sopimusta kohtaan on esiintynyt alan yritysten puolelta.

4 Asian valmistelu

Latvian talousministeriö ilmoitti vuonna 2006 halukkuutensa aloittaa neuvottelut Suomen kanssa raakaöljyn ja öljytuotteiden vastavuoroisesta varmuusvarastoinnista. Latvia on muuttanut varastointia koskevaa lainsäädäntöä siten, että puolet varastoitavasta öljytuotemäärästä voidaan säilyttää toisessa EU-maassa asiasta tehtävän valtioiden välisen sopimuksen perusteella.

Kauppa- ja teollisuusministeriö sai vuonna 2007 lausunnot asiassa Huoltovarmuuskes-

kukselta sekä Öljy- ja Kaasualan Keskusliittoryltä. Keskusliiton käsityksen mukaan tulevien varastointimäärien ollessa suhteellisen pieniä, järjestelyllä tuskin on huomattavaa vaikutusta sopijamaissa toimivien yritysten keskinäiseen kilpailuasemaan. Sopimus tarjoaa Suomelle mahdollisuuden kahdenväliseen varastointiyhteistyöhön maiden ja niissä toimivien yritysten kesken direktiivien varastointivelvoitteen täyttämiseksi. Lainsäädännöllisten edellytysten ollessa olemassa keskusliitto ei nähnyt lausunnossaan estettä sopimuksen tekemiselle. Latvian hallitusvaihdos alkuvuodesta 2009 lykkäsi sopimusneuvotteluja. Varsinaiset sopimusneuvottelut saatettiin päätökseen tämän jälkeen.

Sopimus allekirjoitettiin Riikassa 30 päivänä lokakuuta 2009. Latvian ulkoasianministeriö ilmoitti 7 päivänä joulukuuta 2009, että Latvian valtiosäännön mukaiset edellytykset sopimuksen voimaantulolle on täytetty. Hallituksen esitys on laadittu työ- ja elinkeinoministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

Sopimuksen johdannossa todetaan sopimuspuolet. Johdannossa myös viitataan puitesopimuksen sisällön kannalta keskeisiin sopimuspuolten aiempiin kansainvälisiin velvoitteisiin ja sitoumuksiin, jotka ovat seurausta sopijapuolten Euroopan unionin jäsenyydestä.

1 artikla. Artikla sisältää sopimuksessa käytettävien käsitteiden määritelmät.

2 artikla. Artiklassa määrätään siitä, millaisiin raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastoihin sopimusta sovelletaan.

3 artikla. Öljyn varastointivelvoitteen voi täyttää myös varastoimalla sopimuksen mukaiset tuotteet toisessa sopijavaltiossa. Artikla sisältää varastointia ja sen vähimmäiskestoa koskevat ehdot, jotka varastoja pitävän yrityksen tulee täyttää.

4 artikla. Artiklan mukaan kumpikaan sopimuspuoli ei vastusta sopimuksen sovelta-

misalaan kuuluvien varastojen siirtoa alueeltaan.

5 artikla. Artikla sisältää ne ehdot, joilla varastot saa hyväksyä sopimuksen soveltamisalaan kuuluviksi. Edelleen artiklassa on määrätty hyväksynnän peruuttamisen edellytyksistä.

6 artikla. Artiklassa määrätään varastoja koskevien tilastotietojen toimittamisesta sekä toimivaltaisten viranomaisten tarkastustoimivaltuuksista ja -velvollisuuksista.

7 artikla. Artikla sisältää määräykset sopimusta koskevista neuvotteluvollisuuksista.

8 artikla. Artiklan mukaan sopimusta voidaan muuttaa kirjallisella sopimuksella, joka tulee voimaan, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen diplomaattiteitse täyttäneensä muutosten voimaantulolle asetetut vaatimukset.

9 artikla. Artikla sisältää määräykset voimaantulosta.

10 artikla. Artiklan mukaan sopimus on voimassa toistaiseksi, mutta kumpi tahansa

sopimuspuoli voi päättää sen voimassaolon antamalla toiselle sopimuspuolelle diplomaattiteitse kirjallisen irtisanomisilmoituksen viimeistään kuusi kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Sopimuksen voimassaolo päättyy seuraavan kalenterivuoden ensimmäisestä päivästä lukien. Artiklassa määrätään myös tarkempia ehtoja irtisanomisoikeuden käyttämiseksi.

2 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Suomen tasavallan hallituksen ja Latvian tasavallan hallituksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakiehdotuksen 1 §:n mukaan lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §. Lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella. Tarkoituksena on, että laki tulee voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee voimaan.

3 Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä päivästä lukien, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset.

Esitykseen sisältyvä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaisesti eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan suostumuksen. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys luetaan lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksia ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla

tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla säädetyin säännöksen kanssa (PeVL 11 ja 12/2000 vp).

Sopimuksen 4 artiklan mukaan kumpikaan sopimuspuoli ei vastusta sopimuksen soveltamisalaa kuuluvien varastojen siirtoa alueeltaan. Tällainen määräys rajoittaa Suomen viranomaisten toimivaltaa ja vaikuttaa siten Suomen täysivaltaisuuteen. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 5 artiklan 1 kappale koskee niitä ehtoja, joilla varastot saa hyväksyä sopimuksen soveltamisalaa kuuluviksi varastoiksi. Vastaavasti saman artiklan 2 kappaleessa on määräykset siitä, millä ehdoin varastot voidaan hyväksyä sopimuksen soveltamisalaa kuuluviksi silloin, kun hyödynsaajajärityksen tarkoituksena on pitää sijoitautumisvaltionsa ulkopuolella varastoja, joita varastoiva yritys antaa sen käyttöön. Edelleen artiklan 5 kappaleessa on määrätty hyväksynnän peruuttamisen edellytyksistä. Tällaisista viranomaisten toimivallan käyttämisen edellytyksistä tulee säätää lailla. Määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 6 artiklan 3 kappaleessa määrätään toimivaltaisen viranomaisen tehtäväksi kohdistaa sopimuksen soveltamisalaa kuuluviksi hyväksytyihin varastoihin tarkastuksia, kokeita ja todentamistoimia. Tällaisista viranomaisten tarkastustoimivaltuuksista tulee säätää lailla. Määräys kuuluu siten lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 10 artiklan 3 kappaleessa rajoitetaan oikeutta sopimuksen irtisanomiseen. Tällainen määräys koskettaa Suomen täysivaltaisuutta ja kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 1 artikla sisältää sopimuksessa käytettävien käsitteiden määritelmät. Sopimuksen 2 artiklassa puolestaan määrätään siitä, millaisiin raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastoihin sopimusta sovelletaan. Tällaiset määräykset, jotka välillisesti vaikuttavat aineellisten sopimusmääräysten tulkintaan ja soveltamiseen, kuuluvat itsekin lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 1—2, 4—6 ja 10 artiklojen määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan ja edellyttävät eduskunnan suostumusta. Käsitelyjärjestyksen kannalta merkityksellisiä ovat sopimuksen 4 artikla ja 10 artiklan 3 kappale, joita on tarkasteltava suhteessa Suomen täysivaltaisuuteen. Perustuslakivaliokunnan käytännön valossa voidaan arvioida, että sopimusmääräykset vaikuttavat Suomen täysivaltaisuuteen niin vähäisessä määrin, että ne eivät ole ongelmallisia perustuslain kannalta. Esitykseen sisältyvä lakiehdotus voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella sekä perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi Riikassa 30 päivänä lokakuuta 2009 Suomen tasavallan hallituksen ja Latvian tasavallan hallituksen välillä raakaöljyn ja öljytuotteiden vastavuoroisesta varmuusvarastoinnista tehdyn sopimuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Suomen ja Latvian välillä raakaöljyn ja öljytuotteiden vastavuoroisesta varmuusvarastoinnista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 § Riikassa 30 päivänä lokakuuta 2009 Suomen tasavallan hallituksen ja Latvian tasavallan hallituksen välillä raakaöljyn ja öljytuotteiden vastavuoroisesta varmuusvarastoinnista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan	kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut. 2 § Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 9 päivänä huhtikuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Anni Sinnemäki*

*Liite
Sopimusteksti*

SOPIMUS

Suomen tasavallan hallituksen ja Latvian tasavallan hallituksen välillä raakaöljyn ja öljytuotteiden vastavuoroisesta varmuusvarastoinnista

Suomen tasavallan hallitus ja Latvian tasavallan hallitus, ("sopimuspuolet"), jotka

OTTAVAT HUOMIOON [24 päivänä heinäkuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin 2006/67/EY] Euroopan talousyhteisön jäsenvaltioiden velvollisuudesta ylläpitää raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastojen vähimmäistasoa;

OTTAVAT HUOMIOON direktiivin [7 artiklan], joka mahdollistaa varastojen muodostamisen jonkin jäsenvaltion alueelle toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneiden yritysten lukuun hallitusten välisten sopimusten mukaisesti;

OTTAVAT HUOMIOON öljyn varastointivaroitteita koskevan kansallisen lainsäädännön;

OVAT SOPINEET seuraavasta:

1 artikla

Tässä sopimuksessa:

"toimivaltainen viranomainen" tarkoittaa kummankin sopimuspuolen valtionhallinnon viranomaista, jonka tehtävänä on valvoa, että yritykset täyttävät varastointivaroitteensa;

"toimituskriisi" tarkoittaa Euroopan Unionin ilmoittamaa kriisiä toimituksissa;

"alue" tarkoittaa sopimuspuolen lainkäyttövaltaan kuuluvaa aluetta;

"yritys" tarkoittaa sopimuspuolen alueelle sijoittautunutta yritystä tai elintä/yksikköä, jolla on oikeus pitää varastoja auttaakseen

AGREEMENT BETWEEN

the Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Latvia on the Reciprocal Holding of Stocks of Crude Oil and Petroleum Products

The Government of the Republic of Finland and the Government of the Republic of Latvia, ("the Contracting Parties"):

HAVING REGARD to Council Directive [2006/67/EK of 24 July 2006] imposing obligations on Member States of the European Economic Community to maintain minimum stocks of crude oil and/or petroleum products;

HAVING REGARD to [Article 7] of the Directive which envisages the establishment of stocks within the territory of a Member State for the account of undertakings located in another Member State, under agreements between Governments;

HAVING REGARD to national legislation regarding oil stockholding obligations;

HAVE AGREED as follows:

Article 1

For the purposes of this Agreement:

"competent authority" means the Governmental authority of each Contracting Party responsible for supervising the fulfilment by undertakings of stock obligations.

"supply crisis" means a supply crisis as declared by an institution of the European Union.

"territory" means that area over which each Contracting Party exercises jurisdiction.

"undertaking" means any undertaking or

kyseistä yritystä tai elintä/yksikköä taikka kolmatta osapuolta noudattamaan tämän sopimuspuolen tai toisen sopimuspuolen öljyn varastointivelvoitteisiin liittyvää lainsäädäntöä;

”jäsenvaltio” tarkoittaa kutakin Euroopan Unioniin kuuluvaa jäsenvaltiota.

2 artikla

Tätä sopimusta sovelletaan raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastoihin, mukaan lukien direktiivin soveltamisalaan kuuluvien sekoitustuotteiden ja lopputuotteiden varastot, jotka kummankin sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset ovat hyväksyneet tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluviksi varastoiksi.

3 artikla

(1) Latviaan sijoittautunut yritys voi pitää tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia varastoja Suomessa. Tällaisia varastoja voi pitää joko:

(a) Latviaan sijoittautunut yritys suoraan, tai

(b) Suomeen sijoittautunut yritys Latviaan sijoittautuneen yrityksen puolesta.

(2) Suomeen sijoittautunut yritys voi pitää tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia varastoja Latviassa. Tällaisia varastoja voi pitää joko:

(a) Suomeen sijoittautunut yritys suoraan, tai

(b) Latviaan sijoittautunut yritys Suomeen sijoittautuneen yrityksen puolesta.

(3) Jotta varastot voidaan hyväksyä tämän sopimuksen 2 artiklan mukaisesti, kyseisen artiklan mukaista varastojen hyväksyntää hakevan yrityksen on täytynyt sitoutua pitämään niitä joko itse tai kolmannen osapuolen välityksellä kalenterikuukauden ensimmäisestä päivästä lukien kolmen tai useamman kokonaisen kalenterikuukauden ajan sen jälkeen, kun molempien sopimus-

body/entity established in the territory of one Contracting Party which is, according to the national legislation of that Contracting Party, entitled to hold stocks for the purpose of facilitating compliance, whether by that undertaking or body/entity or by a third party, with the law relating to oil stockholding obligations of that or the other Contracting Party.

“Member State” means each Member State of the European Union.

Article 2

This Agreement applies to stocks of crude oil and of any petroleum products including blending and finished products covered by the Directive, which have been accepted by the competent authorities of both Contracting Parties as being stocks to which this Agreement applies.

Article 3

(1) An undertaking established in Latvia may hold stocks to which this Agreement applies in Finland. Such stocks may be held either:

(a) directly by the undertaking located in Latvia, or

(b) by an undertaking established in Finland, on behalf of the undertaking located in Latvia.

(2) An undertaking established in Finland may hold stocks to which this Agreement applies in Latvia. Such stocks may be held either:

(a) directly by the undertaking established in Finland, or

(b) by an undertaking established in Latvia, on behalf of the undertaking established in Finland.

(3) For stocks to be eligible for acceptance under Article 2 of this Agreement, the undertaking seeking acceptance of those stocks under that Article must have agreed to hold them whether itself or through a third party, from the first day of any calendar month for three or more full calendar months, after acceptance by the competent authorities of both Contracting Parties.

puolten toimivaltaiset viranomaiset ovat antaneet hyväksyntänsä.

(4) Jos yritys pitää varastoja toisen yrityksen puolesta tämän artiklan 1 kappaleen b kohdan tai 2 kappaleen b kohdan mukaisesti, ensin mainittu yritys ei saa ottaa kyseisiä varastoja lukuun omista varastointiselvityksissään.

4 artikla

Kumpikaan sopimuspuoli ei vastusta tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien varastojen siirtoa alueeltaan toisen sopimuspuolen toimivaltaisen viranomaisen antamien ohjeiden mukaisesti.

5 artikla

(1) Varastot saa hyväksyä tämän sopimuksen 2 artiklan mukaisesti sopimuksen soveltamisalaan kuuluviksi varastoiksi ainoastaan, jos:

(a) yritys, jonka tarkoituksena on pitää varastoja sijoittautumisvaltionsa ulkopuolella ("ensimmäinen yritys"), on toimittanut sijoittautumisvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle seuraavat tiedot viimeistään kolmekymmentä päivää ennen sen kauden alkua, jota hyväksyntä koskee:

(i) kyseisen yrityksen nimi ja osoite sekä sen yrityksen nimi ja osoite, jonka on tarkoitus pitää varastoja ensimmäisen yrityksen puolesta ja joka on sijoittautunut valtion, jossa varastoja on tarkoitus pitää ("toinen yritys");

(ii) varastojen tuoteluokka ja määrä;

(iii) varastointipaikan tai -paikkojen sijainti;

(iv) varastointikauden pituus;

(v) sopimusmääräykset, joiden nojalla toisen yrityksen on tarkoitus pitää varastoja ensimmäisen yrityksen puolesta;

(b) sekä ensimmäinen että toinen yritys suostuvat siihen, että sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset luovuttavat toisilleen sellaiset tiedot, jotka on saatu tämän sopimuksen täytäntöönpanoa varten.

(2) Kun yrityksen tarkoituksena on pitää sijoittautumisvaltionsa ulkopuolella varas-

(4) If an undertaking holds stocks on behalf of another undertaking in accordance with paragraphs (1) (b) or (2) (b) of this Article, then those stocks shall not be taken into account by the first mentioned undertaking in its own stocking declarations.

Article 4

Neither Contracting Party shall oppose the transfer of stocks to which this Agreement applies from its territory in accordance with directions issued by the competent authority of the other Contracting Party.

Article 5

(1) No stocks may be accepted under Article 2 of this Agreement as being stocks to which this Agreement applies unless:

(a) the undertaking seeking to hold the stocks outside its State of establishment ("the first undertaking") has furnished the competent authority of its State of establishment, not later than thirty days before the commencement of the period to which the acceptance relates, with the following particulars:

(i) its name and address and the name and address of the undertaking located in the State where the stocks are to be held ("the second undertaking") which is to hold the stocks on its behalf;

(ii) the category and quantity of the stocks;

(iii) location of the depot(s) where the stocks are to be held;

(iv) the period for which the stocks are to be held;

(v) the provisions of any agreement whereby the stocks are to be held on behalf of the first undertaking by the second undertaking;

(b) both the first and the second undertakings consent to the competent authorities of the Contracting Parties disclosing to each other any information obtained for the purpose of implementing this Agreement.

(2) Where an undertaking is seeking to hold outside its State of establishment

toja, joita se ("hyödynsaajayritys") ei omista, vaan joita toinen yritys ("varastoiva yritys") antaa hyödynsaajayrityksen käyttöön, saa tällä tavalla pidettävät varastot, sen lisäksi mitä tämän artiklan 1 kappaleessa määrätään, hyväksyä tämän sopimuksen 2 artiklan mukaisesti tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluviksi varastoiksi ainoastaan, jos

(a) niiden pitäminen perustuu hyödynsaajayrityksen ja varastoivan yrityksen väliin kirjalliseen sopimukseen ("sopimus"), joka on voimassa koko sen kauden ajan, jota hyväksyntä koskee;

(b) hyödynsaajayrityksellä on kyseiseen sopimukseen perustuva oikeus saada varastot käyttöönsä koko sopimuksen voimassaolon ajan ja sopimuksen osapuolten välillä on sovittu menetelmistä, joilla tällaisen hankinnan hinta määrätään;

(c) varastojen tosiasiallinen saatavuus hyödynsaajayritykselle taataan jatkuvasti koko sopimuksen voimassaolon ajan; ja

(d) varastoiva yritys kuuluu sen sopimuspuolen lainkäyttövaltaan, jonka alueella varastot sijaitsevat, siltä osin kuin on kyse tämän osapuolen oikeudellisesta toimivallasta valvoa ja todentaa kyseisten varastojen olemassaoloa.

(3) Jos toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle on toimitettu tämän artiklan 1 kappaleen a kohdan mukaiset tiedot tai ilmoitettu näitä tietoja koskevista muutoksista ja viranomainen hyväksyy kyseiset varastot tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluviksi varastoiksi, tämä viranomainen toimittaa viimeistään kaksikymmentäyksi päivää ennen sen kauden alkamista, jota hyväksyntä koskee, tiedot toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle ja ilmoittaa sille hyväksynnästä.

(4) Se toimivaltainen viranomainen, jolle edellä tarkoitettu ilmoitus annetaan ("toinen toimivaltainen viranomainen"), tekee parhaansa voidakseen ilmoittaa toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle ("ensimmäinen toimivaltainen viranomainen") hyväksyykö se kyseiset varastot tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluviksi varastoiksi, viimeistään neljätoista päivää ennen sen kauden alkamista, jota hyväksyntä koskee, ja mikäli ilmoitusta varastojen

stocks which will not be owned by that undertaking (the "beneficiary undertaking") but will be held at its disposal by another undertaking (the "delegating undertaking"), then in addition to the provisions of paragraph (1) of this Article, no stocks which are to be so held may be accepted under Article 2 of this Agreement as being stocks to which this Agreement applies, unless

(a) the stocks are to be held by virtue of an agreement in writing between the beneficiary undertaking and the delegating undertaking (the "contract") which will subsist throughout the period to which the acceptance relates;

(b) the beneficiary undertaking has the contractual right to acquire the stocks throughout the period of the contract and the methodology for establishing the price of such acquisition is agreed between the parties concerned;

(c) the actual availability of the stocks for the beneficiary undertaking is guaranteed at all times throughout the period of the contract, and

(d) the delegating undertaking is one which is subject to the jurisdiction of the Contracting Party on whose territory the stocks are situated insofar as the legal powers of that Contracting Party to control and verify the existence of the stocks are concerned.

(3) Where the competent authority of one Contracting Party has been furnished with particulars under paragraph (1) (a) of this Article, or any changes in respect of such particulars, and accepts the stocks in question as stocks to which this Agreement applies, that authority shall, not later than twenty one days before the commencement of the period to which the acceptance relates, transmit the particulars to the competent authority of the other Contracting Party and notify it of such acceptance.

(4) The competent authority to which such particulars and notification are duly given ("the second competent authority") shall use all reasonable endeavours to notify the competent authority of the other Contracting Party ("the first competent authority") whether or not it accepts the stocks in question as stocks to which this Agreement

hyväksynnästä ei tule, on katsottava ettei se ole hyväksynyt kyseisiä varastoja tämän sopimuksen piiriin kuuluviksi.

(5) Kumpi tahansa toimivaltainen viranomainen voi peruuttaa tämän artiklan 3 tai 4 kappaleen mukaisen hyväksyntänsä, jos hyväksyntää varten toimitetuissa tämän artiklan 1 kappaleen a kohdan mukaisissa tiedoissa todetaan merkittäviä epätarkkuuksia tai jos asioissa, joihin nämä tiedot liittyvät, tapahtuu jokin oleellinen muutos. Ennen kuin kyseinen toimivaltainen viranomainen peruuttaa hyväksyntänsä tämän määräyksen mukaisesti, se ilmoittaa asiasta toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle ja antaa tiedot toimittaneelle yritykselle kohtuullisen tilaisuuden esittää asiaa koskevat näkemyksensä.

(6) Huolimatta 5 artiklan aikarajoituksista toimivaltaiset viranomaiset voivat tarvittaessa sopia minkä tahansa tai kaikkien määraikojen pidentämisestä.

applies no later than fourteen days before the commencement of the period to which the acceptance relates and in the event that no such notification is received by the first competent authority before the date of commencement of such period, the second competent authority shall be deemed not to have accepted the stocks in question as stocks to which this Agreement applies.

(5) Any acceptance under paragraphs (3) or (4) of this Article may be withdrawn by either competent authority if any significant inaccuracy is found in the particulars furnished in respect of that acceptance under paragraph (1) (a) of this Article or if there is any material change in the matters to which those particulars relate. Before withdrawing an acceptance under this provision the competent authority concerned shall inform the competent authority of the other Contracting Party and afford the undertaking, which had furnished the particulars a reasonable opportunity to make representations.

(6) Notwithstanding the time limits indicated in Article 5, the competent authorities may, if necessary, agree to extend any or all of those time limits.

6 artikla

(1) Kumpikin toimivaltainen viranomainen edellyttää, että toisen sopimuspuolen alueella varastoja pitävä yritys toimittaa sille vähintään kuukausittain varastoja koskevat tilastotiedot kuuden viikon kuluessa sen ajanjakson päättymisestä, jota tilastotiedot koskevat. Kumpikin toimivaltainen viranomainen toimittaa toiselle toimivaltaiselle viranomaiselle kopiot kaikista tämän artiklan mukaisesti toimitetuista tilastotiedoista.

(2) Kaikkien tämän artiklan 1 kappaleen mukaisesti toimitettujen tilastotietojen on sisällettävä seuraavat tiedot:

(a) sen yrityksen nimi ja osoite, joka pitää varastoja toisen sopimuspuolen alueella, sekä sen yrityksen nimi ja osoite, jonka tapauksessa on tarkoitus pitää varastoja ensimmäisen yrityksen puolesta ja joka on sijoittautunut valtioon, jossa varastoja on tarkoitus pitää;

(b) varastojen tuoteluokka ja määrä; ja

(c) varastointipaikan tai -paikkojen sijainti.

Article 6

(1) Each competent authority shall require any undertaking holding stocks in the territory of the other Contracting Party to furnish it with a statistical return, at least monthly, of those stocks within six weeks of the expiry of the period to which the return relates. Each competent authority shall transmit to the other competent authority copies of every statistical return furnished under this Article.

(2) Each statistical return to be furnished under paragraph (1) of this Article shall include particulars of:

(a) the name and address of the undertaking holding the stocks in the territory of the other Contracting Party and, where applicable, the name and address of the undertaking located in the State where the stocks are to be held, which is to hold the stocks on its behalf;

(b) the category and quantity of the stocks; and

(3) Kumpikin toimivaltainen viranomainen tarkistaa tämän sopimuksen mukaisesti toimittujen tilastotietojen paikkansapitävyyden käyttämällä aika ajoin katsastusoikeuttaan, sekä ilmoittaa välittömästi toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle kaikista oleellisista kyseisiin tietoihin liittyvistä risiiriidoista.

(4) Toimivaltaiset viranomaiset suostuvat katsastusta koskevaan yhteistyöhön kun toisen sopimuspuolen toimivaltainen viranomainen näkee yhteistyön tarpeelliseksi katsastuksen järjestämiseksi tietyillä tämän sopimuksen alaisilla varastoilla.

7 artikla

Sopimuspuolet sopivat neuvottelevansa keskenään niin pian kuin se on käytännössä mahdollista:

- (a) toimituskriisiin sattuessa; tai
- (b) toisen sopimuspuolen pyynnöstä
 - (i) tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevan ongelman ratkaisemiseksi; tai
 - (ii) tämän sopimuksen määräysten muuttamiseksi.

8 artikla

Tätä sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten välisellä kirjallisella sopimuksella, joka tulee voimaan kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen diplomaattiteitse, että niiden edellytykset sopimusmuutoksen voimaantulolle on täytetty.

9 artikla

Sopimusvaltiot ilmoittavat toisilleen, kun niiden valtiosäännön mukaiset edellytykset tämän sopimuksen voimaantulolle on täytetty. Tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä lukien, jona jälkimmäinen nootti on vastaanotettu.

(c) location of the depot(s) where the stocks are held.

(3) The competent authority shall, by exercising from time to time its powers of inspection, check on the information contained in statistical returns so furnished and notify forthwith the competent authority of the other Contracting Party of any material discrepancy in respect of that information.

(4) The competent authorities shall cooperate in relation to the use of their powers of inspection in cases where either authority considers such cooperation to be necessary in relation to particular stocks held under the terms of the Agreement.

Article 7

The Contracting Parties shall consult each other as soon as reasonably practicable:

- (a) in the event of a supply crisis; or
- (b) at the request of either of them in order to
 - (i) resolve any difficulty arising in the interpretation or application of this Agreement; or
 - (ii) amend any of the terms of this Agreement.

Article 8

This Agreement may be amended by written agreement between the Contracting Parties and the amended Agreement shall take effect when the Contracting Parties have notified each other through the diplomatic channel of the completion of their respective requirements for the entry into force of the amended Agreement.

Article 9

The Governments shall notify each other when their constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been completed. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of receipt of the later of the two notes.

10 artikla

Article 10

(1) Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi, mutta kumpi tahansa sopimuspuoli voi yksipuolisesti päättää sen voimassaolon antamalla toiselle sopimuspuolelle diplomaattiteitse kirjallisen irtisanomisilmoituksen viimeistään kuusi kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Sopimuksen voimassaolo päättyy seuraavan kalenterivuoden ensimmäisestä päivästä lukien.

(2) Sopimuspuoli ei saa käyttää tämän artiklan 1 kappaaleen mukaista irtisanomisoikeutta ilmoittamatta ensin irtisanomisaikastaan Euroopan yhteisön komissiolle.

(3) Tämän artiklan 1 kappaletta ei sovelleta toimituskriisin aikana.

(1) This Agreement shall continue in force indefinitely but may unilaterally be terminated by either Contracting Party upon giving notice in writing, through the diplomatic channel to the other Contracting Party, not less than six months before the end of any calendar year. The Agreement shall cease to be in force from the first day of the following calendar year.

(2) Neither Contracting Party shall exercise the power of termination in paragraph (1) of this Article without having informed the Commission of the European Communities of its intention to do so.

(3) The provisions of paragraph (1) of this Article shall not apply during a supply crisis.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Tehty.....(paikka)..... päivänä.....kuuta 2009 kahdena alkuperäisenä kappaleena suomen, latvian ja englannin kielellä kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Mikäli suomen ja latvian käännöksissä on eri tulkintoja, säilyy englanninkielinen versio perustavana alkuperäisenä tekstinä.

Done at this day of ..., two thousand and nine, in two original copies, each in the Finnish, Latvian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergent interpretation, the English language version shall prevail.

Suomen tasavallan hallituksen puolesta

For the Government of the Republic of Finland

Latvian tasavallan hallituksen puolesta

For the Government of the Republic of Latvia